

موسوی عضو شورای شهر کرمان مطرح کرد

در برابر ترافیک کرمان انفعالی عمل می‌شود

مشکل عمده اغلب معابر عدم اجرای مقررات است ❁ بارها از شورا خواسته‌ام جلسات هفتگی ترافیک برگزار شود

❁ اسما پورزنگی آبادی

این روزها، شهروندان کرمانی بیش از همیشه ماندن در ترافیک و معطلی در صف‌های طولانی خودروها را درک می‌کنند. ترافیک کرمان، رو به حد شدن گذاشته و آن‌طور که بسیاری از کارشناسان می‌گویند، شورا و شهرداری کرمان به تناسب نیازی که شهر دارد، به این موضوع توجه نمی‌کنند.

سیدمحمد موسوی کارشناس ترافیک و عضو شورای شهر کرمان هم چنین باوری دارد. او معتقد است که در برابر ترافیک کرمان انفعالی عمل می‌شود در حالی که باید به طور مرتب شرایط رصد و گره‌های ترافیکی شناسایی شود و برای آن راه‌حل ارائه شود ولی متأسفانه این‌طور عمل نمی‌شود.

او بر هماهنگی و همراهی همه نهادهای مسئول در حوزه ترافیک نیز تأکید دارد و وقتی می‌پرسم که آیا شورای ترافیک که وظیفه ایجاد این هماهنگی را دارد، کارایی کافی ندارد، توضیح می‌دهد که بسیاری از مصوبات این شورا اجرا نمی‌شود و ضمانت اجرا هم ندارد بنابراین، نمی‌توانیم بگوییم که این شورا قطعاً تأثیرگذار است و در حال رفع مسائل و معضلات است یا نقش مهمی را در این زمینه ایفا می‌کند. آنچه که در ادامه می‌خوانید، تحلیل موسوی از وضعیت امروز و آینده ترافیک شهر است که، نسبت به وخیم‌تر شدن آن هشدار می‌دهد.

نظراتان درباره وضعیت فعلی ترافیک خودروها در شهر کرمان چیست؟ فکر نمی‌کنید با توجه به جمعیتی که شهر دارد، این حد از ترافیک غیرعادی باشد؟

قبل از پرداختن به این موضوع نیاز است مواردی که بر ترافیک تأثیرگذار است را بشناسیم، رفتارها و شرایط هرکدام را مورد بررسی قرار دهیم و بعد، اظهارنظر کنیم که وضعیت مناسب است یا خیر؟ انسان، راه و وسیله نقلیه، سه مقوله‌ای هستند که بر تشکیل ترافیک موثرند. نتیجه بررسی هرکدام از این موارد، این است که آنچه اتفاق افتاده، محصول یک‌سری تصمیماتی است که گرفته شده، اقداماتی است که انجام شده و برنامه‌ریزی‌هایی است که نیاز بوده صورت بگیرد ولی نگرفته است و امروز این وضعیت در شهرهای ما برقرار است. اگر درباره انسان به‌عنوان استفاده‌کننده وسیله نقلیه و راه، آموزش و اطلاع‌رسانی صورت گیرد و فرهنگ رانندگی در هر فرد نهادینه شود و افراد به طور شایسته‌ای وظیفه خود را در رانندگی انجام دهند قطعاً وضعیت ترافیک متفاوت خواهد شد، البته، نوع وسیله نقلیه و مسیرهایی که برای تردد افراد وجود دارد نیز باید مدنظر قرار گیرد به گونه‌ای که وسیله نقلیه، ایمن باشد و مسیری که رانندگان از آن استفاده می‌کنند، استاندارد و مناسب باشد. حالا سوال اینجاست که آیا این آیتما را در شهرهایی از جمله کرمان رعایت کرده‌ایم؟ قطعاً پاسخ منفی است و هم معابر ما و هم فرهنگ ترافیک و هم خودروهای ما دچار مشکلات است. اگر بخواهیم براساس این شاخص‌ها وضعیت شهر کرمان را ارزیابی کنیم، باید بگوییم که معابر ما به اصطلاح امروزی نیستند و به جز معابر و بلوارهایی که در حال احداث است، مابقی در قدیم‌الایام و براساس وضعیت شهری گذشته شکل گرفته است اما به لحاظ جانمایی کاربری‌ها و تصمیماتی که در حوزه شهرسازی گرفته می‌شود، تقاضای سفر در معابر شهری در حال افزایش است در حالی که این تقاضا با حجم معابر موجود همخوانی ندارد. در شهر کرمان، در گذشته تراکم و طبقات رانندگیتان ولی امروز شاهد افزایش تراکم و طبقات و جمعیت در شهر هستیم که نیاز به دسترسی مناسب دارند اما این امکان فراهم نیست در درباره کاربری‌های تجاری و اداری و پزشکی که در نقاط مختلف ایجاد شده یا در حال شکل‌گیری است، در زمینه

اختصاص معابر و دسترسی مناسب و پارکینگ و سرویس‌دهی حمل‌ونقل عمومی و سایر موارد موردنیاز، ضعف‌های جدی داریم؛ به همین دلیل شاهدیم که وضعیت مناسبی در زمینه تردد خودروها در نقاط مختلف شهر به ویژه در مناطق مرکزی نداریم.

چند ماه قبل بحثی در شورای شهر کرمان مطرح شد و آن اینکه وضعیت ترافیک شهر وخیم شده است. آیا شما هم این را تأیید می‌کنید یا نه؛ ترافیک کرمان هنوز به وخامت نرسیده است؟

برای هر اظهارنظری درباره ترافیک نیاز است آن سه آیتما را که اشاره کردم، مدنظر قرار دهیم. وخیم شدن ترافیک به کدام، مدنظر قرار دهیم. این حوزه، مجموعه‌ای از دستگاه‌ها و نهادهای داریم که در اجرای مقررات ترافیکی و مدیریت ترافیک نقش دارند اما متأسفانه وضعیت فعلی، چه در زمینه اجرای مقررات و چه مدیریت ترافیک بسامان نیست. از سال‌های گذشته شهرها به سمت هوشمند شدن رفتند و به سامانه‌های پایش تصویری مجهز شده‌اند، در شهر کرمان هم دستگاه‌ها و تجهیزات مرتبط نصب شده اما این اقدام، همزمان شده با این اتفاق که در سطح شهر، چندان، حضور عوامل انتظامی که باید در زمینه ترافیک نقش‌آفرینی کنند را نداریم؛ ضمن اینکه بهره‌برداری لازم هم از سامانه‌ها و تجهیزات نمی‌شود. این خلایق که در زمینه اجرای مقررات و برخورد با تخلفات و مدیریت ترافیک ایجاد شده، موجب شده که دچار بحران بشویم و تا زمانی که همه عوامل مربوط به مدیریت ترافیک در کنار هم قرار بگیرند و برنامه‌های لازم برای حل این مشکل را اجرا نکنند، قطعاً وضعیت ترافیک نفع‌ناهنما بهتر نمی‌شود بلکه روز به روز شاهد مشکلات عدیده‌ای در این حوزه خواهیم بود. در حال حاضر، مشکل عمده ما در بسیاری از معابر، عدم اجرای مقررات است. شاید یکی از انتقاداتی که شهروندان در زمینه ترافیک مطرح می‌کنند، مربوط به کمبود پارکینگ در شهر باشد اما پارکینگ ساختن به تعداد زیاد راه‌حل و چاره نیست. اینکه معابر را توسعه دهیم هم راه‌حل نیست. دنیا به سمت مدیریت ترافیک رفته و کسی به دنبال خیابان اضافه کردن و توسعه شبکه معابر نیست بلکه توسعه حمل‌ونقل عمومی و سایر اقداماتی که در شهرهای دنیا نتیجه داده، باید وضعیت ترافیک را مدیریت کنیم ولی متأسفانه در حال حاضر، هیچ‌یک از این اقدامات در شهر کرمان به صورت سازمان‌دهی شده و مدیریت‌شده انجام نمی‌شود.

بنابراین، تا زمانی که همه دستگاه‌های متولی کنار هم نباشند قطعاً وضعیت ترافیک روز به روز بدتر خواهد شد و اصلاح آن هم، هزینه‌های هنگفتی خواهد برد. ضمن اینکه برخی تبعات ترافیکی از جمله تأثیرات روانی که بر شهروندان دارد یا مصرف سوخت و آلاینده‌ای که ایجاد می‌شود، ممکن است غیرقابل جبران باشد.

اشاره کردید که تا همه نهادهای دخیل در امر ترافیک کنار هم قرار نگیرند و اقدام نکنند، مشکل حل نمی‌شود. در حال حاضر، شورای ترافیک استان را داریم که یکی از وظایفش ایجاد همین هماهنگی است. منظورتان این است که شورای ترافیک کارایی کافی را ندارد یا مشکل دیگری وجود دارد؟

شورای ترافیک می‌تواند این نقش را ایجاد کند اما مشکل این است که متأسفانه در اجرای مصوبات، خلاء وجود دارد. تأثیر تصمیمات کارشناسی و مهندسی شورای ترافیک را باید در سطح شهر ببینیم؛ اما آیا از مجموع مصوباتی که این شورا داشته، تاکنون چه میزان توسط دستگاه‌های مختلف اجرا شده است؟ اگر مصوبات اجرا می‌شد و ضمانت اجرا داشت و دستگاه‌های مختلف قرار بود در برابر مسئولیت‌هایی که دارند پاسخگو باشند، حتماً وضعیت ترافیک این‌طور نبود. بنابراین، حتماً خلایق وجود دارد که چندان

نمی‌توان از نظر کاربردی، شرایط شورای ترافیک را بسامان بدانیم و بگوییم قطعاً تأثیرگذار است و در حال رفع مسائل و معضلات است یا نقش مهمی را در این زمینه دارد ایفا می‌کند.

به معضل کمبود پارکینگ اشاره کردید و گفتید لزوماً با ساخت پارکینگ به تعداد زیاد مشکل حل نمی‌شود اما در همین دوره از شورای شهر، برخی اعضا از جمله آقای ایرانشهر رئیس کمیسیون عمران و شهرداری تأکید بر ساخت پارکینگ‌های جدید دارند. شما نظر مخالفی نسبت به این ایده دارید؟

نظر مخالف ندارم چرا که به حداقل‌هایی در شهر نیاز داریم که الان متأسفانه همین حداقل‌ها وجود ندارند. در طول سال، میلیاردها تومان عوارض پارکینگ از شهروندان اخذ می‌شود ولی در محل آن هزینه نمی‌شود. صحبت من این است که در حوزه زیرساخت حداقل‌هایی از جمله تأمین پارکینگ به میزان کافی را نیاز داریم. یکی دیگر از مسائل ما در شهر کرمان مربوط به پارک حاشیه‌ای است که سالیان سال است مدیریت نمی‌شود و افراد، به راحتی، ساعت‌های متمادی، معابر را اشغال و خودرویشان را پارک می‌کنند و در کنار آن، خط دوم و سوم پارک را هم داریم. نه در کرمان بلکه در هیچ جای دنیا این ظرفیت وجود ندارد که تعداد زیادی پارکینگ احداث شود و قرار باشد تعداد زیادی خودرو در شهر تردد کنند چون معابر کشتش حجم بالایی از خودرو را ندارند؛ تصور کنید که در کرمان به اندازه کل خودروها پارکینگ فراهم کنیم. آیا معابر ما پاسخگوی حجم بسیار زیادی از تردد هست؟ قطعاً نیست. اما برای مدیریت ترافیک، باید حداقل امکانات فراهم شود و اگر کسی می‌خواهد از خودروی شخصی استفاده کند، متناسب با آن، هزینه‌های تردد در شهر را هم بپردازد البته پیش از این، باید خدمات‌رسانی مطلوبی از سوی سیستم حمل‌ونقل عمومی داشته باشیم و بعد، طوری برنامه‌ریزی کنیم تا کسانی که می‌خواهند از معابر شهری استفاده کنند، هزینه آن را بپردازند؛ اگر پارک حاشیه‌ای نیاز دارد، هزینه‌اش را بپردازد که الان این‌طور نیست. اگر از پارکینگ می‌خواهد استفاده کند هم، هزینه آن را پرداخت کند.

اینکه عوارض پارکینگ در محل خودش هزینه نمی‌شود را بارها شنیده‌ایم که در صحن علنی شورای شهر نیز مطرح شده است. این اقدام، نوعی تخلف است که از سوی شهرداری انجام می‌شود. با توجه به اینکه شما در دوره‌ای، در شهرداری مسئولیت‌هایی را هم داشته‌اید، بفرمایید که چرا چنین اتفاقی می‌افتد؟ آیا خلأ قانونی وجود دارد یا اینکه دستگاه‌های نظارتی باید برای جلوگیری از این تخلف اقدام کنند؟

ممکن است در ادوار مختلف شهرداری دچار مشکلات و تنگنایی بوده و این پول جابه‌جا و صرف محل‌های دیگری شده است. قطعاً باید به قانون توجه شود و این مبالغ در محل خودش صرف شود و دستگاه‌های نظارتی از جمله شورا بر اجرای این قانون مصر باشند تا حتماً عوارض پارکینگ در محل خودش هزینه شود.

در صحبت‌هایتان اشاره‌ای داشتید که در دنیا دیگر برای حل مشکل شهرها، به سمت اضافه کردن معابر جدید نمی‌روند. نظرتان دربارهٔ احداث بلوار ۴۵ متری کوثر که به نام سپهبد سلیمانی نام‌گذاری شده چیست؟ طرفداران این پروژه می‌گویند که برای کاهش تردد در مسیر فعلی شرقی - غربی شهر، این بلوار باید هرچه زودتر ساخته شود. شما هم موافق آن هستید؟

موضوعات در هم آمیخته‌شود. اینکه می‌گویم برای توسعه معابر نباید هزینه شود، باید به این نکته هم توجه کرد که متناسب با توسعه شهر، معابر لازم را پیش‌بینی کنیم. ساخت بلوار جمهوری و خیابان شریعتی و بافت مرکزی شهر به چند سال قبل برمی‌گردد؟ این معابر زمانی ساخته شده که بسیاری از ساخت‌وسازهای اطراف شهر از جمله شهرک‌های جدید نبودند. طبیعتاً وقتی شهر توسعه می‌یابد باید متناسب با آن، معابر کافی پیش‌بینی شود بنابراین، قطعاً در کنار بلوار جمهوری و معابر شرقی - غربی برای تأمین دسترسی ساکنان غرب شهر، نیاز به احداث معابر داریم. در گذشته، شهرک هوانیروز و الغدیر و مابقی شهرک‌های غرب شهر را نداشتیم. وقتی شکل گرفته‌اند، شبکه معابر هم باید پیش‌بینی شود که براساس طرح تفصیلی، بلوار سپهبد سلیمانی دیده شده ولی اجرای آن نیاز به تأمین منابع مالی دارد. قطعاً این بلوار یکی از ضروریات شهر است و باید هرچه زودتر به سرانجام برسد. در غیر این‌صورت، در آینده، در بلوار جمهوری با مشکلات جدی مواجه خواهیم شد.

با وجود شرایطی که ترافیک کرمان دارد، انتقاد جدی از سوی کارشناسان و مردم نسبت به شورا و شهرداری وجود دارد که متناسب با این شرایط، به ترافیک نمی‌پردازند. چرا ترافیک اولویت مدیریت شهری نیست؟

بند معتقد حمل‌ونقل و ترافیک موتور محرک یک شهر است و باعث رونق و توسعه شهر می‌شود اما متأسفانه در کرمان شاید به مسائل دیگر، بیش از این موضوع توجه می‌شود. تا زمانی که تسهیل در رفت‌وآمد نکنیم؛ منظور از تسهیل ایجاد معابر با افزایش خودرو نیست بلکه تسهیل رفت‌وآمد است به گونه‌ای که هر شهروند بتواند با وسایل مختلف اعم از دوچرخه و اتوبوس و پیاده و ... در شهر تردد کند؛ تا زمانی به این موضوع نپردازیم نفع‌ناهنما در توسعه واقعی شهر نمی‌توانیم موفق شویم، بلکه با افزایش خودروها، قطعاً دچار مشکلات بیش‌تری خواهیم شد. در سال‌های گذشته به دلیل مشکلاتی که در کشور داشتیم، ناوگان اتوبوسرانی ما نوسازی نشد و اکنون، بخش زیادی از آن، مستهلک شده است. آمار جابه‌جایی با اتوبوس در حال حاضر نسبت به پنج یا ۱۰ سال قبل بسیار کاهش یافته که عدم سرویس‌دهی مناسب از جمله نبود خودروی مناسب و به تعداد کافی یکی از دلایل آن است.

پرداختن به این مسائل، همه جزو وظایف مدیریت شهری است اما متأسفانه در برنامه‌ریزی و پیگیری‌های لازم ضعف داشتیم و نتیجه شده وضعی که داریم می‌بینیم. به نظر من، در کرمان، داریم در برابر ترافیک انفعالی عمل می‌کنیم

در حالی که باید به طور مرتب شرایط رصد و گره‌های ترافیکی شناسایی شود و برای آن راه‌حل ارائه شود ولی متأسفانه در این حوزه آن‌طور که باید و شاید، اهتمام کافی نداریم.

چرا اهتمام وجود ندارد؟ آیا درکی از شرایط وجود ندارد یا ورود به ترافیک کاری سخت و پیچیده است و می‌ترسند؟ هرکسی در این شهر زندگی می‌کند، درگیر ترافیک است اما اعضای شورا فقط گاهی تلنگر کوچکی می‌زنند که ترافیک در حال وخیم شدن است اما نه در شورا و نه در شهرداری نمی‌بینیم کاری اساسی انجام شود. چرا؟

به زعم بندی، یکی از دلایلی که موجب این شرایط شده تغییراتی است که در سال‌های گذشته در ساختار شهرداری‌ها ایجاد شد. پیش از این تغییرات، معاونت مجزایی برای حمل‌ونقل داشتیم ولی این معاونت ادغام و تبدیل به معاونت حمل‌ونقل و امور زیربنایی شد.

با این اقدام، در واقع، حوزه فعالیت‌های عمرانی که اجرایی است با حوزه‌ای که باید کار سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی انجام دهد را ادغام کردیم و در ادامه، ساختار مناسب و بدنه کارشناسی و مجموعه تخصصی هم برای آن فراهم نکردیم. پس، طبیعی است که چنین شرایطی داشته باشیم. در حالی که سازمان‌های مربوطه و خود معاونت، باید بدنه کارشناسی قوی داشته باشند. همه نیاز شهر هم، ساخت خیابان و معبر نیست که بگوییم باید یک‌شبه آن را احداث کنند. از لحاظ نرم‌افزاری و هوشمندسازی و مدیریت ترافیک و پارک حاشیه‌ای و حمل‌ونقل عمومی نیاز به یک مرکز فرماندهی داریم و تا زمانی که این اتفاق نیفتد و به طور جدی به مسائل ترافیکی شهر ورود نکنیم و برنامه‌ریزی جدی نداشته باشیم وضع به همین منوال خواهد بود. در شورا که اشاره کردید، بارها به دوستان تأکید کردم که در طول هفته جلساتی داشته باشیم؛ نه لزوماً برای اینکه برای ایجاد زیرساخت‌ها تصمیم بگیریم بلکه برای اینکه وضعیت ترافیکی را تشریح کنیم و برای حل مشکلات، از شهرداری بخواهیم اقدام کند. اما آیا چند جلسه بتوانیم چنین زمین‌اندیشیم؟ امروز اعضای شورای شهر حتی از تصمیماتی که برای حفاری‌های سطح شهر گرفته می‌شود باخبر نیستند. اگر نیاز به کار عمرانی در معابر است، قبل از آن، باید برنامه‌ریزی و اطلاع‌رسانی مناسب انجام شده باشد اما الان کدام یک از این اقدامات انجام می‌شود؟ وقتی برنامه مدون در این حوزه نداریم، نتیجه همین می‌شود. بنابراین، من هم معتقدم که ضرورت دارد پیش‌تر به موضوع ترافیک پرداخته شود. شاید در بسیاری موارد، با اقدامات نرم‌افزاری بتوانیم خیلی مشکلات ترافیک را حل کنیم ولی بیش‌تر به مسائل سخت‌افزاری می‌پردازیم و این اقدامات هم، چون نیاز به منابع مالی زیادی دارد، در انجام آن، چندان موفق نبوده‌ایم.

با توجه به تجربه‌ای که در مدیریت شهری دارید و اکنون هم عضو شورای شهر هستید؛ شناخت خوبی از شهر دارید. آینده ترافیک کرمان را با همین وضعی که پیش می‌رود، چطور می‌بینید؟

اینکه مشخص است. روز به روز به حجم ترافیک اضافه می‌شود و وقتی برنامه‌ریزی و پیش‌بینی آینده را نداریم قطعاً دچار بحران خواهیم شد. در سال‌های گذشته پیگیری زیادی شد تا طرح جامع حمل‌ونقل ترافیک به‌روز شود که نشد. اکنون مشاور در حال کار است تا طرح جدید را تهیه کند و قرار است سال آینده مطالعات آن تحویل شهرداری شود؛ اگر این اتفاق بیفتد و بدنه قوی کارشناسی در شهرداری داشته باشیم، می‌توان به حل بسیاری از مسائل ترافیکی امیدوار بود. طرح باید هرچه زودتر به نتیجه برسد. بدون طرح و برنامه مشخص، قطعاً آینده خوبی نخواهیم داشت و روز به روز ترافیک تشدید خواهد شد.